

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rându-se litere garmond — în adunarea pentru fie-care publicare.

Cuincuenalele învățătorilor.

IV.

Autoritățile bisericesci au dispus, ca comunele bisericesci, să caute a asigura din mijlocele proprii și adausul de 50 fl. la salariile învățătoresci, și numai în cazul extrem de sărăcie să recurgă la stat pentru acordarea acestui adaus de cuincuenal.

Ținută această a bisericei a fost în consonanță cu ținuta din anii trecuți, când vorba era de minimul de 300 fl., ca salariu pe sâma învățătorilor.

Intregirea dela stat se dă sub asemenea condițiuni oneroase, încât autoritatea bisericescă spre a scăpa aflată îndemnată a îndemna pe credincioși la încordare până la extrem în aflarea de mijloce materiale spre scopuri școlare.

Fiind vorba de jertfe materiale spre scopuri școlare din interes mai înalt bisericesc, a fost naturală punerea cestiune și în sarcina învățătorilor.

A fost natural să se dică: decă e vorba, ca în interesul bisericei să aducem jertfe materiale, atunci va fi consult, ca și învățătorii să aducă o jertfă ore-care, și în cazuri concrete pe un timp ore-care se renunță la o sumă din dotațiunea lor în cazul când mijlocele bisericesci sunt cu totul slăbite, și învățătorul bine cunoscător situațiunea materială a comunei.

Accentuăm din capul locului, că nu noi am pus în discuțiune această cestiune, ea s'a pus la alt loc, și bine s'a făcut, că s'a pus în discuțiune publică.

Noi acum ne ocupăm cu ea pentru prima oară, și această o facem, ne mai putând opri datorința, ce ni se impune de a vorbi și noi în cestiune.

E just ca datorințele să le împărțim în proporție dreaptă, și când e

vorba de interes mai înalt al bisericei, atunci cu toții să aducem jertfe, este acesta o normă morală, care ne obligă pre toți.

Binecuvântarea cerului este acolo, unde oamenii se pot înțelege, se pot capacita, unde este bunăvoință reciprocă. Acolo lucrurile se impacă, nu se recurge la întinderea străină și o pace bună nici odată n'a adus stricăciune cauzelor bisericesci.

Decă dară cu considerări la specialele interese ale comunelor bisericesci, învățătorul, dicem, pentru un timp anumit va renunța la o parte a emolumentelor sale, buncu lucru va face, și jertfa această autoritatea bisericescă o sci apreția, și o va sci răsplăti la dila mai bune, și noi sperăm dila mai bune și pentru comunele noastre bisericesci și în general și pentru învățătorii noștri.

Aceia, cari se vor arăta fără inimă, mai ales în anii acestia de grea cercare, și ducând lucrurile la extrem cu dreptul lor formal, vor cere întrevinerea organelor statului, pot provoca total nimicirea școlei, și cu ea pozițiunea lor ca învățători confesionali, căci tare se înșală aceia, cari dinadins lucrează la stricărea școlei din confesionale spre a ajunge în școle neconfesionale la dotațiune mai bună.

Să fim cu posibilă cruțare acum la începutul greutăților, și să sperăm dila mai bune în toate direcțiunile, să avem în vedere trecutul bisericei noastre, să ne mulțămim cu ce avem, și să aducem jertfe pe altarul bisericei noastre, jertfe bineprimite.

Revista politică.

Președintele Treută reintorcându-se Marți în septemăna trecută din Rusia, la Dinkirchen a fost primit de ministrul preșident Melin, în fruntea cabinetului, care i-a eșit în cale. La un banchet ce a urmat, a dîs Faure: „Prin lealitatea sa, înțelepciunea sa și maturitatea sa politică a ajuns democrația noastră să recâștige țării

rangul cuvenit între națiuni, prin nepregătirea sa și-a câștigat și susținut simpatia poporului și prin urmărirea aceluiași ideal de pace, a înființat alianța intimă a celor două națiuni mari, ceea ce constituie unul din cele mai însemnate evenimente ale secolului ce se duce”. La Paris a fost primită entusiastă. Aici l'au salutată preșidentul camerei Brissot și al senatului Loubet, cât și senatorii, deputații, consilierii comunali, consilierii generali, căpităniile oficiilor și o mulțime imensă de public. Intrarea în oraș a fost o cale triumfală, dar ca să nu lipsescă nota discordantă, a explodat la biserica Madeleine o bombă, fără de a cauza însă vre-o prădăciune. Poporul a aclamat pretutindeni pe Faure cu strigăte: „Trăiescă Faure! Trăiescă alianța!”

Cum e și natural, alianța franco-rusă continuă a fi discutată de întreaga presă europeană.

E alianța această numai defensivă, ori și ofensivă? Și în acest caz, în contra cui e îndreptată? În contra Germaniei? În contra Angliei?

Aceste sunt întrebările, cari preocupă lumea.

Presă germană pare a crede, că alianța franco rusă e îndreptată în contra Angliei. Această presă atribuie Țarului Nicolae ideea unei apropieri între dubla și tripla alianță. Opiniunea publică franceză se măgulesce cu speranța, că Rusia va da mână de ajutor Francei, ca să recâștige cele două provincii pierdute în urma războiului de la 1870.

Cu tot entuziasmul provocat în Franța de toasturile rostite pe bordul lui Pothuan diferitele grupuri din opozițiune cer cu mult zgomot publicarea tractatului.

De sigur, că cererea aceasta se ve repeta și în parlament, dar tot așa de sigur e, că guvernul va refușă s'o satisfacă. În adevăr, publicarea tratatului nu depinde numai de guvernul francez, ci și de Imperatul Rusiei.

D. Méline, primul ministru al Republicei va căuta să încunguiere furtuna menajind ilusiunile opiniunii publice în privința condițiilor tractatului.

D. Déroutelle, cunoscutul adict al Ligei Patrioților, într-o convorbire cu un redactor

al lui Gauleis, a spus, că e nemulțumit cu alianța franco-rusă și că, ar prefera c d. Hanotaux să aducă de la Petersburg o bună convenție comercială cu Rusia.

Actuala alianță, a dîs d-sa, urmărește scopuri prea generale în Asia, în Africa și așa mai departe. Ar fi fost de preferat o alianță, care să supravegheze Germania dela răsărit și dela apus și să redue Prusia la propriile ei mijloce.

Cu această ocazie, d. Déroutelle a spus, că actualul președinte Faure e dintre fondatorii Ligei patrioților.

Călețoria Țarului la Varșovia. Se comentă foarte mult călețoria Țarului Nicolae II. la Varșovia, dela care se așteaptă o ameliorare a sorții Polonilor. Deși faptul, că Polonilor nu li-s'a admis, ca pe arcul triumfal, ridicat pentru primirea Țarului, să pună inscripția și în limba polonă, sunt speranțe îndreptățite, că visita dela Varșovia va aduce cu sine o schimbare favorabilă pentru situațiunea politică a Polonilor ruseci. Din singuratiche dispozițiuni ale lui Nicolae II. se deduce cu îndreptățire, că Țarul nu are de gând a continua politica înaintașilor săi față de Poloni.

Aniversarea Sultanului. Dîna aniversării suirei pe tron a Sultanului, care s'a serbat în 20 August, a trecut fără incident.

Răspunzând la felicitările pe cari i le-a prezentat Edhem-pașa în numele armatei din Tesalia cu ocazia aniversării suirei sale pe tron, Sultanul a telegrafat, că nici odată, în timpul celor douăzeci de ani de domnie, nu fusese atât de felicitat ca acum.

Sultanul a felicitat armata pentru succesele pe cari le-a avut, mulțumită suirei sale.

Această depeșă a pricinuit un entuziasm mare.

Sultanul a primit în audiență pe patriarhul ecumenic și i-a acordat marelă cordoan al ordinului Osmaniei cu briliante.

După Malumat, Sultanul a ertat eri pe toți osândiții pentru delicta politice.

FOIȚA.

„Ochi turchini”...

Stînsesem lumina. Era deja târziu. Înădușala din casă și iritația provenită din cetirea unui foileton nu îngăduiau ângerului somnului să se apropie de mine și să mi atingă pleoștele cu toaigu-i binefăcător.

Întins pe pat medităm asupra foiletonului cetit.

Un tîner aprins de vraja unor ochi albaștri. Adora din distanță o mândră de copilă cu ochi de mieriștră și vedea de-asupra ei vecinul cerii albaștri; lumea intrăgă fi era albastră. După albastra minune — cum îi dîcea copilei din poveste — tînerului nostru fi era mai drag în lume de piesa lui Denza: *Ochi turchini*. Nu că dîr ar fi fost un pasionat aderent al muziceii italiene, era vorba însă acol tot de ochi albaștri, colîrea mării, senine ca cerul.

Și tînerul, sprinten la pîngă (asta era ce mi făcea neaz!), se primbla cît era sîra în giurul grădinei publice, în care musicalii faraoani secerau prin acordurile „ochilor albaștri” aplausele mușterilor „nesimțitori”. Amoresatul prindea din depărtare sonurile cu ure-

chile lui dîioșe, sonuri dulci cari îi punu în vibrare timpana și inimioara. Privind la luna de pe cerul-albastru ofta din adîncul sufletului: „Ah ochi albaștri... de-ale mele chinuri nu vreți să sciți!”

În serile aceste de visări se trezi un dor în inima lui, durul de aș trada iubirea chinuitoare. Cui? Natural tot ei, divei adorante, celeia cu ochi albaștri.

Ghiți și modul delicat cum obicinuiese amantii a sta indirect de vorbă cu iubitele lor, când vor să le captiveze.

O serenadă, — da o serenadă și încă cu ochi albaștri. Din armonia cerescă a acestor acorduri diva copilă va sci, că este iubită de el, va rămâne vrajită și nu l'va respinge, ei fi va face fericite dila, senine și albastre.

Însă pipăindu-și buzunarele, tînerul își găsi portofolul gol, înfiorător de gol, — portofolul miteiului serenadei, potfolul gol lovitura de mîrte visurilor și speranțelor.

Plîngînd aproape de necaz plecă cîtră casă, recitîndu-și textul italian:

„Ochi turchini, color de'l cielo,
Perché guardate, perché ridete
Se una speranza più non mi resta
Se non v'importa del mio penar?”

Astfel foiletonul cetit. Astel sîrtea tristă a tînerului amoretat.

Și tolîndu-mă pe pat gandiam la torturile lui. Aș fi voit să alerg și să-l ajut; căci prea-mă atîngea amoru-i nefericit. Mă reținîu însă trei pedeci:

Nu l'cunoscîm.

Eram și eu cîtră sfîrșitul lunei.

Diva lui avea ochi albaștri, — er aceștia nu mi sunt — bucata.

Ochi albaștri! Ce-or fi o avînd o sîmă de omni cu ochii albaștri? Cum de nu ved ei, că dragostea îi mai pîrsece lumina ochilor negri? Nîpcea cea adîncă, întunecul, fie și cel mai dinăfară, este un conductor mai potrivit decît seninătatea. Dragostea cea adevărată este o patimă dintre cele mai intensive, er ochii calmi, albaștri, nu mi se par totmai potrivite culcușuri pe sîma acestei patimi...

Ear cum mi se rostogoliau aceste prin minte, simțam cum firele gândirei, unele albastre, altele negre, mi se încălceau, chipul tînerului nefericit devenia tot mai puțin marcat, tot mai spălăcit, simțam, că înger-îngerul somnului se apropie...

Abia voi fi ațipit și ătă că mă trezira din somn acordurile unei muzice. Surprinderea mea era mare, căci se cînta piesa lui Denza: *Ochi turchini*.

Buiguit mă scol din pat, merg la ferestră și crep oblonul.

În casa de peste cale, în catul prim, locuia d-șora Puncescu, cea mai frumoasă găzduitore a celor mai frumoși ochi albaștri din întreg orașul.

Sub ferestra acesteia se cînta.

La început credeam, că voi afla aci a doua parte a foiletonului cetit și eram deja dornic a cunosc pe tînerul nefericit, ajuns pîtea acum prin cine scie ce împrejurări în poziția, de aș vede visul realizat.

Nu era însă tînerul cu portofolul oficos. Cel ce dedea serenada era un ofiter, care se vede, umbla a cuceri cu mijloce moderne cetatea... cea cu ochi albaștri.

Tabloul era frumos.

Ascuns în umbra porții stetea amoretatul locotenent răzimat pe sabia-i strălucitoare. Lună frumoasă. Țigani formaseră un cerc sub ferestrele Puncesilor și cîntau cu măestrie despre ochii albaștri cei ispititori.

Eu mă gandiam la ea, la frumoasa mea vecină. Ce trezire plăcută din visurile ei. Cu cîntă grabă va fi alergat dela ferestră. Modestia o opria să o deschidă. Dînd la o parte gardinele, ea își va fi rădîmînd capul și sinul de ferestră și rîvnitoare și perdută va fi ascultînd melodia dulce a ochilor albaștri. Ochii ei și-i va închide și ascunde după

Argumentele Blăsenilor.

Din desbaterile la adunarea generală a Asociațiunii dela Mediaș s'a vădit ținuta Blăsenilor în afacerile de interes generale ale Asociațiunii.

Unirea dela 4 Septembre a. c. Nr. 37 la locul prim aduce un articol în care e depusă totă comora de argumente pur confesionale.

Reproducem acel articol și 'l rezervăm a reveni asupra lui.

Eată-l:

„Discuțiunea interesantă, care s'a ținut în adunarea generală a Asociațiunii în Mediaș cu privire la mai multe obiecte, a scos la ivelă două curente contrare, de cari sunt stăpâniți membrii acestei societăți cu privire la scopurile ei.

Unul este un curent generos, înalt, desinteresat, care voescă să facă din Asociațiune o binefacere pentru întreg poporul românesc, pentru a cărui literatură și cultură s'a înființat. Acest curent nu vre să concentreze instituțiunile Asociațiunii numai în Sibiu, ci să le creeze ori unde poporul românesc are lipsă de cultură ca mijloc de conservare națională. Expresiunea cea mai viuă și-a aflat-o curentul acesta în accentuarea necesității, ca să cercăm mijloace nouă și să folosim mijloacele, de cari dispunem, mai virtuos pentru promovarea literaturii și pentru ajutarea școlilor românești existente și pentru crearea de școli românești acolo, unde poporul nostru este expus pericolului de a fi desnaționalizat.

Celalalt curent este foarte exclusiv și egoist. El vrea, ca toate instituțiunile Asociațiunii să se creeze în Sibiu și în prima linie pentru Sibiu, deși toți Românii au contribuit la înființarea și contribuiesc la susținerea Asociațiunii. Acest curent și-a aflat expresiunea marcantă în motivarea, cu care comitetul central a respins propunerea domnului Gavrilă Pop, de a se ajuta școlile populare din mijloacele Asociațiunii. În această motivare se dice, că „prin susținerea școlii civile de fete Asociațiunea a adus tot sacrificiul posibil pentru învățământul popular“, deși este cunoscut, că școala această este accesibilă numai pentru puține familii românești, cari dispun de o stare materială mai bună. Aderenții acestui curent periculos au mers până acolo, în cât în butul paragrafului 2 al statutelor Asociațiunii, care pune între scopurile Asociațiunii și „înființarea eventual ajutoarea de școli“, au votat în contra propunerii, ca Asociațiunea să ajute respective să înființeze școli pentru cultura poporului. Și fiindcă la votarea această s'a ivit paritate de voturi, dacă votul președintelui nu se alătură la propunerea aceea, s'ar fi adus un conclud, care ar fi vătămât în chipul cel mai vădit statutele Asociațiunii. Tot curentul acesta exclusivist și egoist s'a împotrivit și la executarea concludului adunării generale anterioare, prin care comitetul cen-

pleoapele cele frumoase cereuete. Gândurile ei toate, toate vor sbura în acest moment la el, la cel cu spada strălucitoare... O, de și-ar fi putut telegrafia în acest moment gândurile lor, câte de toate nu și-ar fi putut șopti!...

În această desăvârșită armonie însă se ivi deodată o notă bizară.

Cu sgomot mare se deschise o ferăstră din parterul de sub Puncetii. În ferăstră se ivi un cap cărunt, sburlit, — era un maior în pensiune, ce locuia acolo, bolnav de ischias.

„Hei Hallunken, Maul halten!“ strigă Némțul bolnav, începând să tipe la „Donnerwettere“.

Faraonii suspinau tocmai cele crude și nu voiau să încete odată cu capul, căci lor le era de tégul încheiat cu amoresatul dela armadie.

Betrânul însă, supărat de-a fi stérnit din linisce și pôte și el dușman principiar al ochilor albaștri, continuă cu strigătele: „Nachts-waechter! Polizei! Einsperren diese Kerle!“

Se mai pricepea la comandă betrânul maior!

Cel cu blocada, cavalierul ochilor albaștri, vădu că se îngrôșe gluma și o ținu de bine a eși din umbra porții pentru — a se cam duce cu pași iuți pe stradă în sus. Faraonii, ôstea lui viteză, vădându-i curagiul, încetară de-a mai glăsiu de dragoste, și o

trul fusese autorizat „de a publica consecutiv premii pentru tractate populare și scurte asupra materiilor, ce ating relațiile țărânilor române, din domeniul dreptului public, administrativ și privat al statului, cari tractate să se desfășoare cu un preț cât mai efin pentru popularizarea cunoscințelor de drept“. În zadar vedem din rapoartele prezentate chiar de comitet, cât de mare lipsă de ajutor are literatura românească, căci pentru ea nu se însușește aderenții curentului amintit, precum s'au însușeșit pentru așa numita „casa națională“, care însă mult timp nu va fi alt-ceva de cât o casă sibiană, ce va servi pentru prelegeri publice, concerte, reprezentațiuni dramatice, conveniri sociale de ale Sibienilor și pentru trebuințele societăților române din Sibiu.

Nici odată egoismul Sibienilor nu s'a pronunțat atât de puternic și intolerant ca tocmai cu ocaziunea desbaterii asupra „casei naționale“, când au terorizat întrégă adunarea cu amenințarea, că nu vor face nici loterie nici colecție, dacă nu se face casa aceea, și astfel nu vom ave nici bani, nici casă.

Omul cugetătoriu se întreabă, că ce pôte fi motivul acestui curent periculos?

Dacă considerăm spiritul, în care s'au dezvoltat instituțiunile naționale în Sibiu, credem a nu greși, când susținem, că motivul adevărat este interesul de a exploata instituțiunile naționale spre scopuri confesionale.

Toți seim, că „Albina s'a înființat cu banii tuturor românilor, și că chiar și fonduri greco-catolice sunt angajate cu un număr însemnat de acțiuni la acest institut puternic. La început când erau puține avantaje materiale, s'au ales în direcțiune tot atâția membri greco-catolici, câți și greco-orientali. După aceea în locul greco-catolicilor, cari au murit, n'au mai ales greco-catolici așa, că astăzi numai un greco-catolic din Sibiu și altul din provincia mai sunt tolerați în direcțiune, până când vor muri, ca să facă loc numai la greco-orientali. Acei oficiali ai „Albinei“, cari nu de mult au voit să bage în direcțiune pe un român, care din întâmplare e greco-catolic, au fost amenințați cu cercetare disciplinară. Despre aplicarea oficialilor și despre alte lucruri, cari toate dovedesc, că din „Albina“ vor să facă o instituțiune de căpătuelă greco-orientală, nici nu mai vorbim.

Tot așa se purcede și cu școala de fete a Asociațiunii. Mai mulți indiviți greco-catolici, cari și-au făcut cursul regulat și cu succes bun la universitate, și cari în sensul legii existente erau calificați pentru școala civilă, n'au putut încăpea de profesori, numai pentru că sunt greco-catolici, pe când din contra pe un greco-oriental după mai multe cercetări disciplinare îl întăresc definitiv în postul seu.

Mai înainte adunarea generală își alega oficialii: secretariu, cassariu, controlor, bibliotecariu, archivariu. Sibienii însă cu ocaziunea modificării statutelor s'au îngrijit, ca

luară și ei frumuseț după el, căci — avu de tranșat o afacere încă. Temeiul serenadei este dór portfoiul!

Armonia dispăruse. Situația avé aspectul unui câmp de luptă, din care cei agresivi fugiră. Bolnavul triumfător își închise ferăstră bombănind. Ferestrele vecinilor erau deschise toate. Aușiam câte un râs înăbușit de vecine răutăcioase. Numai la ferăstră Puncetii nu se mișca nimic. Sărmana copilă, cum și-o fi cufundat în perne ochii albaștri, pôte scâldați în lacrimi... De prima dată i-o fi părut rău pôte, de a avé ochi albaștri.

Aerul de noapte era recoros. Vecinii se retraseră din ferăstră unul câte unul. Strada își relua cu încetul haina obicinuită a nopții liniștite. Luna se făcuse stăpână peste situație zimbând parecă ironic de necazurile muritorilor.

Îmi vădu și eu de patul meu și înainte de a se apropia ânger-ângerul meu a două ore de mine, îmi adusei aminte de tinerul din foileton.

Nu-l mai compătîmiam pentru desperata stare a portfoiului, care nu-i dădea voe a ofta prin rostul țiganilor la ferăstră divei cu ochi albaștri

Sibiu.

Dorin.

aceste posturi să le completeze numai comitetul, și el va sci togmi lucrurile, în cât nici în aceste posturi, — fiind că sunt remunerate, — să nu mai pôte ajunge și vre un greco-catolic.

Casa națională încă nu pôte să fie pusă, ea încă va trebui să aibă câțiva oficiali și astfel să se prefacă din casă națională în căpătuelă confesională, dacă membrii Asociațiunii nu vor pune odată stavilă la acest curent periculos, care face, ca Asociațiunea noastră să nu iea avântul, care ar trebui să aibă o instituțiune atât de frumoasă și salutară.

Să ne grupăm deci cu însușeșire în jurul stégului Asociațiunii, dar în același timp să lucrăm din toate puterile, ca această instituțiune să promoveze literatura românească și cultura întregului popor român, și să nu permitem, ca ea să fie exploatată spre scopuri confesionale.

Noutăți.

Profesori noi la școlile medii române din Brașov. „Gaz. Trans.“ scrie: În ședința de alaltăieri, Sâmbătă, a Eforiei școlilor centrale române gr-or. din Brașov au fost aleși ca profesori suplenți generali (pentru toate școlile medii) d-nii Dumitru Lupan și Pavel Percea, ér pentru școala comercială d-nii: Procopiu Givulescu și George Vătășan. Dintre profesorii suplenți de până acum au fost realeși d-nii: Pompiliu Dan (gimnasiu), Aurel Ciortea (reale), și Ioan Pricu (comerciale).

Prof. Weigand la Blăjel. Primim următoarele: Astăzi în 24 August v. m'am reîntors la 1/4 pe 10 ore a. m. din Pauca, unde am fost ca administrator — pentru celebrarea s. liturgii, și spre marea mea bucurie am aflat la mine pe simpaticul și cunoscutul filolog german — profesorul Dr. Weigand, care tocmai era ocupat cu o fată, pe care a întrebat-o despre toate: limbă, port, datini, doine, strigături etc. etc. După prezentarea și salutarea reciprocă și-a continuat lucrarea mai departe, până după 10 ore, când apoi și-a luat drumul la Mediaș și de acolo la Sighișoara — după cum spunea densul.

La prima vedere dl Dr. Weigand te atrage, e tare simpatic; și când îl auți vorbind dulcea noastră limbă — te cucerește, așa vorbește de frumos și corect. Nemții nostri deși sunt printre noi și aud des limba noastră, totuși de multe-ori nu-i înțelegi, dară numitul dn Dr. pare că a crescut tot între români, așa frumos se exprimă. După ce i-am stat la dispoziție cu unele deslușiri, s'a depărtat. Eu din parte-mi îi doresc călătorie fericită ca să-și pôte termina mărșul scop, și nici odată să nu-și uite de simpatia noastră a românilor. Mi-am ținut de datorință a vi-le comunica acestea. Cu deplin respect, Zacheiu Sas, paroch.

Adunări de popor. Partidul popular a convocat pe zilele de 8 și 19 Septembre adunări de popor la Kapuvár și Lővő, cu care ocaziunea vor vorbi aproape toți corifeii partidului asupra situației.

Cea mai veche reuniune română de meseriași, precum se scie este „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, a cărei statute pörta clausula de aprobare a guvernului reg. transilvan dto 4 Aprile 1867. Întemeietor al acestei reuniuni este venerabilul părinte Nicolau Cristea, fost redactor și actual asesor consistorial în Sibiu, ajutat de 28 sodali și 2 măestri români, cari formau în acea vreme clasa de mijloc a românilor sibieni. Reuniunea a avut multe momente de bucurie, dar adese-ori și de sbuciumare, despre care multe pot spune fostii membri ai ei, dar mai ales încărâunțul ei president, care ani 30 a stat neclintit în fruntea ei. Istoricul Reuniunii ar fi la tot cazul de o deosebită importanță. Nu ne îndoim, că cei competenți se vor îngriji de adunarea la un loc a datelor mai importante din viața de 30 de ani ai ei. Deocamdată înregistrăm următoarele șire ce ni-se trimit din cercul Reuniunii amintite: „Duminecă în 5 Septembre n. c. „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ a ținut adunarea sa generală sub conducerea veteranului president dl N. Cristea, care prin o cuvântare bine simțită declarând adunarea de deschisă.

rögă adunarea, ca la proximele alegeri să nu mai reflecteze la persoana sa și la a veteranului vice-president N. Simțion, deore ce pe de o parte bătrânețele, ér de alta ocupațiunile, la care chemați sunt, nu le mai permit a sta în fruntea Reuniunii, ce o au condus preste 30 de ani. După cetirea raportului general al comitetului, adunarea generală ia raportul la cunoscință; apröbă socoteliie pro 1892—1896, revădute de comitet și de o comisie de 3, instituită de adunarea generală, care totodată scontrând cassa, pe care o au aflat în deplină ordine, se dă comitetului ab-solutoriul prescriis. Din socoteli este evident, că fundațiunea de 50 fl. a comerciantului de pie memorie Antoniu Bechnitz, ađi a ajuns suma de 76 fl. 39 cr. (în mai mulți ani interesele s'au folosit la acoperirea trebuințelor Reuniunii); fondul creat în favorul unei a doua expoziții industriale constă din 81 fl. 99 cr.; bani gata vre-o 70 fl., ér valörea inventariului preste 800 fl.

Töte acestea premerse, membrul ajutător dl Victor Tordășianu, basat pe meritele, ce dl president și le-a câștigat, ca întemeietor al Reuniunii și ca president al ei; mai departe referindu-se la meritele indisputabile, pe cari dl vice-president, ca locuitor al dlui president și le-a bine-meritat, recomandă adunării să proclame pe dl president Cristea de president onorar și pe dl vicepres. N. Simțion de membru onorar. La propunerea membrului ordinar Zach. Voileanu (membru ajutător n'au drept de a face propuneri), adunarea cu mare însușeșire proclamă pe dl Nic. Cristea de president onorar, cu dreptul de a presida adunările generale, ér pe dl Simțion de membru onorar al Reuniunii.

În fine purcedându-se la alegerea noului comitet au fost aleși cu unanimitate următorii:

President: Victor Tordășianu, funcționar consistorial; Vice-pres.: Ioan Ganea, măestru cojocar; Notar: George Poponea, sodal tipograf; Cassar: Florea Crucea, măestru croitor; Controlor: Ioan Roșca, măestru pantofar; Bibliotecar: George Mocian, sodal tipograf. Membrii în comitet: Zacharie Voileanu, măestru croitor; Constantin Dragoș, măestru păpușar; Zacharie Aron, măestru cismar; Ioan Ban, măestru cismar; Ioan Morariu, sodal tipograf; George Săsarman, sodal pantofar; Pavel Imbăruș, sodal vâpșitor; George Maier, sodal mäsar.

Daruri pentru biserică și școala.

Precum suntem informați, în parochia noastră Magögea, protopresbiteratul Deesului, s'au făcut mai multe daruri pentru biserică și școala, și între altele următoarele: mai mult creștini buni au cumpărat diferite rënduri de vestiminte bisericesci complete. Petru Marchișiu a Marcianului a cumpărat un Apostol (tipărit cu litere latine) în valöre de 5 fl. și un clopot la școala în valöre de 40 fl., costându-l și aședarea lui la locul destinat 5 fl.; Gavriil Marchișiu a Mariachi a cumpărat o candelă de argint în valöre de 20 fl. și Augustin Cupșa, paroch în Bonțida, o iconă a Maicei Domnului în valöre de 12 fl. Apoi pentru procurarea unui policandru au contribuit următorii buni creștini: dômnă Maria Ciboc din Odorheiu 20 fl.; Simeon Marchișiu a Marișchi, fétul, 20 fl.; Ilie Marchișiu a Marcianului 10 fl.; Ioan Șliam a Nucului 10 fl.; George Zob, crăjmariu, 10 fl.; Ioan Buzura a Petri Nucului 10 fl.; Augustin Cupșa, paroch în Bonțida, 5 fl.; Domnica Marchișiu, născută Lador, 5 fl.; Gregoriu Cupșa a lui Laschău 5 fl. și Vasile Buzura a lui Teodor 4 fl., — total: 99 fl., din cari s'a procurat policandru cu 70 fl. și un Liturgieriu (tipărit cu litere latine) cu 3 fl., rezultând astfel un rest de bani în suma de 26 fl., care s'a transpus la epitropia parochială pentru acoperirea altor trebuințe bisericesci școlare. Tot din contribuii dela (întregul) popor s'a padimentat biserică și s'a ridicat un frumos edificiu școlar în timpul din urmă costând acestea la olaltă peste 1600 fl., deși nu co-răspund pe deplin necesității și modului de executare. Amintim totodată aci, că biserică noastră din această parochie are și trei fundațiuni, înființate tot din contribuii (be-nevole) dela popor. 1. Un fond de bucate pentru acoperirea speselor bisericesci și școlare, care se urcă ađi la 300 mierz mari de cucuruz sfărîmat. Acest fond s'a creat

la inițiativa actualului paroh O. D. Victor Cupșa. 2. O fundațiune în bani pentru dotarea parohului, care ați se apropie la valoarea de 2500 fl. și 3. O fundațiune a fericitului George Bota pentru susținerea școlii și dotarea învățătorului, care ați se urea la suma de 7000 fl. Cele două dintău se administrează la epitropia parohială, 4. cea din urmă la Preaveneratul Consistoriu Archiepescan în Sibiu. Regretăm, că nu suntem în poziție de a pute publica cu numele pe toți aceia, cari au contribuit la crearea acestor fundațiuni. Au meritat ca oficial și comitetul parohial să le aducă mulțumiri și pe calea publicității; sperăm însă, că ceea ce nu s'a făcut în trecut, se va face în viitor. Mai amintim aci și aceea, că școala (cu un învățător) are și o frumoasă bibliotecă școlară la înbogașirea căreia a contribuit foarte mult Preaonoratul comitet al Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român din monarhia noastră, care i-a donat cărți în valoare de peste 60 fl., apoi Onoratul domn Gavril Hango, preot, redactorul „Telegrafului Român”, născut în această comună, și în urmă învățătorul actual dela această școală dl George Prigoni, carele cu multe ostenele a aranjat în fie-care an câte o petrecere școlară publică și a colectat și bucate pentru îmbogățirea ei. Au mai contribuit și alții la augmentarea acestei biblioteci, dar numele aceloră, regretăm, nu ne sunt cunoscute.

Laudă deci și recunoștință tuturor aceloră, cari au contribuit atât de frumos și din îndemnul propriu la înzestrarea bisericeii și școlii noastre din această parohie! Dumnezeu să le răsplătească după credința lor cu fericire și aici în viața aceasta și și în cealaltă dincolo de mormânt!

Multe lucruri bune și frumoase vedem, că se pot face cu poporul nostru, dar numai atunci, când acela vede, că inițiatorii le întreprind nu numai în interesul lor personal, ci și în favorul lui. — Pe această cale deci înainte!

Nou omor senzațional în Bulgaria. Abia s'a încheiat afacerea cu omorirea cântăreții maghiare. Simon Ana și iată că se vestese un nou cas de specia aceasta. Aceeași femeie, care a descoperit omorul cunoscut, a făcut acum descoperirea, că un alt ofițer bulgar a împușcat pe o cântăreță, numită Olga, cu care avusese relații întinse. Olga aceasta ar fi de origine din România. Consulul Românii dela Sofia a luat proces verbal cu descoperirea omorului și a cerut dela judecătoria competentă a dispune o urgentă și scrupuloasă cercetare.

Brad de munte. Din Gurariului ni-se scriu următoarele: „În 2 Septembrie n. a. c., a răposat în comuna noastră Gurariului un moșneag în vârstă de 116 ani, cu numele Șerban Conțiu. Bătrânul era încă sănătos și voinic ca un brad de munte, numai în decurs de trei zile înainte de moarte s'a simțit mai indispus.”

Anarhiștii din Spania continuă cu atentatele lor în contra bărbaților administrației. Cea mai nouă jertfă este prefectul de poliție din Barcelona, numit Portas, care a fost greu rănit prin pucăturile anarhiștilor Sempan. Sempan a fost deținut și pus la recolare.

Pentru jucătorii de șac. Duminecă în 12 l. c., se va ține la Berlin congresul internațional al socialiștilor, împreună cu două mari partii de întrecere, cu premii de 2000 și de 400 franci.

Bibliografie A apărut Nr. 3 și 4 din „Biblioteca noastră” de sub direcția E. Hodoș, în Caransebeș: „Versuri și proză” de G. Coșbuc. Cuprins: Notițe despre Coșbuc, de E. Hodoș. — Diua învierii. — Andromache. — Legendă. — Cântec. — Lordul Iohn. — Sonet. — De pe deal! — Dumancele. — Pe lângă boi. — Numai una. — Proză: Vorba aluia: — Dicțori explicate: — (1. Nici în clin nici în mănec. — 2. La botul calului. — 3. Cu câțel cu purel. — 4. Laș-l în marea lui. — 5. Opt cu a deânzei. — 6. I-a suflat în boș. — 7. Pe deasupra ca fuiorul popii. — 8. Burtă de popă. — 9. Le pecețluit cu roșu. — 10. Tărta-părta.

— 11. Altă căciulă. — 12. A lua lumea în cap. — 13. A prins prepeștea de coddă. — 14. A vorbi românește. — Ce ne-au dat Slavii și Grecii. — Heu, quale portentum. — Pe culmea muntelui. — Neaga. — O poezie nemțescă de Alexandri. — Popa Cojoc. — Portretul și semnătura autorului: pag. 2 și 52. — „Biblioteca noastră” apare în fie-care lună în Caransebeș. Un număr costă 14 cr. (35 bani). Abonamentele: O serie de 5 numere 70 cr. o serie de 10 numere 1 fl. 40 cr. — Abonamentele se plătesc înainte. Dni abonenti primesc toate numerale franco. A se adresa la Caransebeș, către directorul „Bibliotecei noastre”. — Să pte procura și dela Librăria arhiepiscopană în Sibiu.

Correspondență particulară

a „Telegrafului Român”.

Din comune.

Toplița română.

Conducătorii naturali ai poporului nostru nu lucră mai înțelepțesc, decât atunci, când se născu a-l emancipa de sub influența străinilor, cari în timpul din urmă s'au înmulțit și întărit în multe din comunele noastre.

În sate, în comune există forța neamului nostru, acolo trebuiesc asigurate și promovate interesele lui. Nu numai nu e permis să pierdem terenul de sub picioare, ci din contra, trebuiesc ocupate terene nouă și deschise căi nouă de progres și înaintare.

Comunele dela țără formeză temelia edificiului nostru național, deci este mare necesitate, ca acea temelie să fie îngrijită și întărită, căci ruinându-se fundamentul, ușor se pte prăbuși edificiul, și visul nostru de a deveni un popor, care să „mărgă n fruntea altor neamuri”, numai vis va rămânea în veacul veacului.

Țăranul român trebuie întărit în iubirea de moșie și de vatra părintească.

Ce-i drept, în general este acesta o virtute a românului. El ține la vatra-i strămoșescă. Cu toate acestea aflăm exemple contrare. Chiar comuna Toplița română pare a fi o tristă excepțiune a celor afirmate mai sus. Mai ales două uliți principale, ce se întâlnesc formând un unghi drept, sunt o vie dovadă despre aceea, că românul s'a părăsit vatra străveche, și fugind de sgomotul ulițelor din centru, s'a retras la codru, unde se simte mult mai bine. Amintirile străde erau odinioară curat românești, și astăzi în una abia mai sunt 6 case proprietate română, 4 în cealaltă a rămas singur o casă română în mijlocul unei mulțimi de case secucesi și armenesi, a căror locatari pte nici ei nu știu unde s'au născut.

Cedând terenul de sub picioare, am dat străinilor ocaziune a prinde rădăcini și de a ne exploata, ducându-ne adese-ori la sapă de lemn.

Terenul pierdut trebuie recăștigat. Lucrurile cu cari vedem că se îndeletnicesc veneticii, trebuie să le luăm noi în mână. Pentru meseriile, ce le au, trebuie să crescăm oameni din sinul nostru, ca dela de ai noștri să ne putem împlini toate necesitățile traiului. Ne mai fiind astfel avisat a trece pragul străinilor, aceia vrând nevrând vor da îndrăg și cu timpul se vor duce pe unde au venit, 4 noi — cari n'avem motive de a ne despărți cu greu de ei, le vom ține din fundul inimii: „Cale bună, și se ne vedem, când...”

Nu avem cuvinte de a infiera din destul pe aceia, cari dau mâna cu asemenea venituri, ajutându-i în năsuștele lor. Ajungă-i blăstămul lui Eminescu:

„Cine a îndrăgît străinii etc...”

Pe cât de mult dispreț merită străinii, cari fără inimă exploatează pe bietul țăran, pe atât de multă laudă cuvine-se acelara, cari ostenește într-o ocazie interesul bietului român și a-i ușura soarta, ce 4ilnic devine mai mășteră.

Un fapt de asemenea natură m'a îndemnat a scrie aceste rânduri, și anume:

Străinii, așezați în Toplița română și susținuți din munca românului, au început a se bucei și a-și bate joc de români și de instituțiile lui. Cercat-au să schimbe și schimonosescă numele satului; cercat-au să încerce pe feciorii români, cari la Boboteză au dat cu pucii salve cu ocaziunea procesiunii la riu, etc., dar atacurile au fost respinse,

În cele din urmă s'au proiectat lovituri de moarte școlii confesionale române.

Când s'a votat bugetul comunal pe anul 1897 s'au aflat „binevoitori”, cari se pretindă stergerea pozițiilor 6, 7 și 8 în sumă de 624 fl. numiți pentru dotarea școlilor confesionale.

Conducătorii poporului — preoții — s'au îngrijit însă încă la alegeri, ca în comitetul comunal românii să fie în majoritate. Astfel propunerile dușmane au căzut. Dureros atinși au fost românii vedând pe un fiu de preot român și pedagog absolut votând pentru stergerea salariului învățătoresc, pe care el însuși l'a folosit căți-va ani, ca învățător la școala română ortodoxă.

Nereușind atacul în comună, nemulțămiiții fac recurs la comitat, unde firesc află resunet și bună-voință tot ce-i antiromâne. Acolo salariul învățătoresc se șterge din buget împreună cu cuota fondului de pensiiune regnicolar. Salariul învățătorului nostru prin acesta se sisteză și binevoitorii noștri pândesc după momentul, când autoritățile bisericești vor închide școala din lipsă de mijloce.

De această bucurie însă au fost lipsiți, căci vrednicul preot Georgiu Maier însoțit de mai mulți frunțași au înaintat recurs în contra deciziei comisiei administrative comitatense, motivând necesitatea existenței școlii confesionale, carea încă înainte de 1868 primesce salariul învățătorului din cassa comunală.

Ministrul de interne ia în dreptă considerațiune recursul părintelui G. Maier, și prin ordinul său dela 24 Iuliu 1897 nr. 56, 562/III anulează hotărârea comitatensă, dispunând reintroducerea în bugetul comunal a pozițiilor șterse.

Ministrul de interne notifică comitatului, că în conștințare cu ministrul cultelor a ordonat în mai multe cazuri susținerea în bugetul comunelor a salariilor pentru învățătorii confesionali, unde acele salarii au fost votate înainte de anul 1868 și unde comitetele comunale le votează și pe viitor.

Prin acest ordin dușmanilor s'a astupat gura, 4r școala noastră a scăpat de amenințarea de-a înceta din lipsa de mijloce.

Deosebită mulțumită se cuvine deci mai ales părintelui Georgiu Maier, care cu ochii vighetori a urmărit întreaga afacere și a făcut tot posibilul, ca interesele școlii sale să fie salvate și asigurate. Domnia-sa s'a făcut prin acest fapt vrednic de considerațiunea superiorității sale bisericești și de recunoștința poporului pe care chemat este să-l conducă și păstorească.

Fie, ca acest popor să înțeleagă tot de-auna nobilele intențiuni ale harnicului conducător, și urmărindu-l și întințându-i mâna de ajutor, biserica și școala română nu numai se vor consolida, ci vor face progrese viabile; 4r poporul va ajunge în plăcuta situațiune de a se bucura de progresele dobândite.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

I. Löser.

Istoria Agriculturii.

Traducțiune autorizată de

Un prieten al plugarilor.

(Urmare).

2. Mijlocele de traiu la Egyptenii cei vechi constau cu deosebire din plante acvatice. Urmasii lor mai târziu își procurau mijlocele de traiu din acele plante, cari se cultivau în timpurile acelea când esiau apele, în fine fiindu-le acesta preste mână, s'au născut a cultiva atari plante și în locurile acelea, unde nu era apă.

3. De plantele, cari au lipsă de umezela continuă, se ține papyrusul. Planta aceasta a fost pe timpul acela obiectul cel mai lătit de cultivare și se tolosea la facerea hârtiei. Ba firele mai dure se țeseau și se făceau fringhii. Din coțore făceau nisele mâncări gustoase și bune. Din rădăcinile principale, cari erau destul de tari, se făceau vase de tot felul.

De când s'a început a se face hârtia din sdrențe a început a se neglija și cultivarea papyrusului, și cu timpul s'a stărput cu totul.

În locul papyrusului s'a cultivat trestia de zahăr, care se țice, că ar fi fost adusă dela arabi, și o foloseau ca nutremânt, însă cu încetul și pe acesta o au părăsit.

Ba Egyptenii mai cultivau și așa-numita rădăcină de stomac sau rădăcina lui Aron, care o expedau până și în Roma. Cultivarea orezului o au adus din India, dar pe ce timp, nu se știe.

4. Sămânatul se făcea pe locurile acelea, pe cari le îneca Nilul, și după ce se trăgea (scurgea) apa, se arunca sămânța, care era mai grea, se cufunda, 4r preste care rămânea de-asupra, se mânau vitele de o călcău. Folosirea vitelor în modul acesta la sămănat s'a delăturat de timpuriu. Plugul, care era foarte ușor, numai atunci îl foloseau, când pământul a prins deja coddă. Grăul și orzul erau fructele principale. Ei culegeau numai grăuntele și paiele le foloseau ca material pentru foc. Pe lângă acestea se mai cultivau și păstăioase, precum: linte, mazere și bob. Ca plante pentru tors și oleu se cultiva inul. Din fășile lui se țesau vestimente, din sămână făceau oleu. Cănepa nu era cunoscută la Egypteni, ei în locul ei se foloseu de arbustul de bumbac. Această plantă creștea și în locuri mai ridicate pe cari le udau cu pompa (tulumba), ba prin locurile acelea cultivau și cucuruz (porumb), din care se hrănea o însemnată parte din popor.

5. Finicul în antichitate s'a cultivat deja de Egypteni, dar s'a folosit puțin ca pom roditor; acum este cel mai răspândit pom roditor în Egypt, și în unele regiuni e hrana de toate zilele a locuitorilor. Dintră pomi sunt de amintit: olivii, smochinii, li-monii, portocalii, citronii, mandulinii și alții.

6. Unelele de arat constau din un plug simplu, asemenea aceluia, pe care l vedem pe monumente și bani vechi. Săceratul se făcea cu o seceră, care de asemenea se afla gravată pe bani și monumente vechi, bărbații duceau spicele în coșuri mari. La înblătit mânau vite preste spicele înprăsciate de le călcău, 4r mai târziu vitele au fost înlocuite cu așa numitele căroie punică. Cernutul se făcea în modul următor: ei ridicau grăul în sus, vântul mână plăva, și grăul fiind mai greu cădea jos, ba se mai foloseau și de site, cari și le făceau din fire de papyrus.

7. După seceris și înblătit se începea pentru economul egyptean un timp apropiat fără lucru, care dura până când eșia Nilul din alvie, când 4r se începea sămănatul. Ocupațiunea agronomică consta așa dar din sămănat și secerat, în celalalt timp câmpul nu avea lipsă nici de lucru și nici de grija economului.

8. Economia de vite la Egypteni era negleasă, căci condițiunea pământului aici nu avea trebuință de vite. Gunoii vitelor nu avea nici un preț, fiindcă pământul se gunoia în de ajuns prin eșirea Nilului din alvie. Calul s'a folosit pentru călărit încă pe la anul 1800 înainte de Christos, și și la ham. Pharaon din biblie avea o mulțime de cai de călărit. O lege a vechilor Egypteni oprea a se tăia vaci în măcelărie, numai boi și tauri se puteau tăia. Preoților nu le era ertat să mănânce carne din vitele cari se foloseu la plug. Nimic nu-i era ertat a a mănca carne de vitel, de căt regelui. Găinile și porumbii erau la culme. Olocirea ouelor se făcea în cuptore, cari se încălzeau cu o căldură proporțională prin gunoi.

9. Pe timpul ministrului iudovesc Iosif, pământul era împopulat partea cea mai mare cu milție, și organizarea preoților, cari desprețuiau agricultura, aceasta a împiedecat mult dezvoltarea agriculturii, așa, încă agricultura a rămas în starea aceasta primitivă încă secolii întregi.

10. Pământul atât la Egypteni, cât și la evrei era împărțit între economi. Răzorele erau făcute prin petrii.

Moșile private erau despărțite de moșiile regelui și a preoților. (Cartea I. Moisi, 47, 20, 22.) Fiindcă Egyptenii deja în timpurile cele mai vechi prin eșirea regulată a Nilului erau siliți a-și împărți în fie-care an din nou pământurile, așa, probabil că în țara aceasta s'a dat mai întâiu de urmele geometriei, care mai târziu în Grecia a devenit o parte a științei.

(Va urma).

Nr. 709/1897.

[177] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor de învățători din comunele de mai jos din protopresbiteratul Sibiului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Tălmăcel, două posturi à 300 fl. salar anual, relut de cuartir și lemne 10 fl. la unul.

2. Turnișor, salariu anual 300 fl., cuartir în edificiul școlii și trei stângini de lemne.

Cei ce doresc a reflecta la vr'unul din posturile vacante, având a conduce și cântările bisericesti, vor avea a se prezenta în vr'una din Dumineci ori sâmbători în comună spre a-și documenta dexteritatea.

Suplicile concursuale instruite în sensul normelor din vigóre, se se adreseze la subscrisul oficiu protopresbiteral în termenul deschis

Sibiul, 25 August 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiului.

Ioan Papiu,
protopresb.

[149]

2—3

CONCURS.

Pe baza ordinului Prea Venerabilului Consistoriu archidiececan d'to 10 Iunie 1897. Nr. 3531 B. se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna Nucet cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 233 fl. 80 cr. conform hotărîrii comitetului parochial din 27 Aprilie 1897.

Informațiuni mai deaprobe despre starea parochii se pot lua dela comitetul parochial și oficiul protopresbiteral.

Concurenții au a-și așterne suplicile în sensul normelor din vigóre la oficiul protopresbiteral al tractului Sibiului în termenul deschis.

Nucet, în 20 Iuliu 1897.

Ioan Petrișor, adm. paroch. Ioan Natanail, not. of. par.

Nr. 654/897.

Văduț și aflat în ordine.

Sibiul, 30 Iuliu 1897

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 241/1897

[150] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Bucium - Cerbu, salariu anual 300 fl., cuartir, grădină și lemne de foc.

2. Bucium - Sat, salariu anual 300 fl., cuartir, grădină, și lemne de foc.

3. Buninginea, salariu anual 300 fl. din repartitie, cuartir, grădină, și lemne de foc.

4. Petrângeni cu Valea - Bulzului, salariu anual 300 fl. și adică 133 fl. din venitul regalului, 10 fl. 50 cr. interesele după obligațiunea de stat și restul din repartitie, cuartir grădină și lemne de foc.

5. Roșia cu Covna, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Trimpoiele, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Zlatna cu Vultoriu, salariu anul 350 fl. cuincuenalul de 50 fl., relut de cuartir 50 fl. și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi și vor subțerne cererile instruite conform normelor în vigóre subsemnatului oficiu până la termenul arătat.

Concurenții la posturile de sub n rii 1, 2, 3, 4 și 5 sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare la biserică, spre a 'și arăta dexteritatea în cântări și tipic; asemenea și cei ce vor reflecta la postul de sub nr. 7 cu adausul, că cei cu calificațiune mai bună și cunoștințe musicale vor fi preferiți.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Abrud, 1 August 1897.

Petru Popoviciu,
adm. prot.

Nr. 356/897.

[164] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Bătrâna, protopresbiteratul Devei, conform grațiosei rezoluțiuni consistoriale din 22 Iuliu a. c., Nr. 4526 Bis. prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt regulate și statorite în ședința comitetului parochial ținută la 17/29 Iunie a. c., și tôte la oaltă dau suma de 322 fl. 60 cr.

Informațiuni mai deaprobe despre această parochie se pot lua dela oficiul protopresbiteral și dela comitetul parochial.

Reflectanții la acest post au a-și așterne cererile lor concursuale, instruite conform legilor din vigóre, la subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Deva, la 31 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al Devei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Avram P. Păcurariu,
adm. protopresb.

Nr. 456/897

[165] 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a treia Scorciu, protopresbiteratul Avrigului, se escrie prin acesta de nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt statorite în ședința sinodului parochial ținută la 2 Iunie 1896 și dau suma de 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post se-și subțernă cererile concursuale, instruite conform dispozițiunilor Stat. org. și a regulamentului pentru parochii din 1891 la oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului (posta Avrig, Felek-Szebenvarmegye) până la termenul sus indicat.

Avrig, 5 August, 1897.

În conțelegere au comitetul parochial respectiv, oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopop.

[166]

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător în clasa II. a școlii rom. gr.-or. din Feldiôra, protopresbiteratul Brașovului, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela datul publicărei în diarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul anual 300 fl. v. a., și anume: a) 260 fl. v. a. repartitie dela popor, b) 40 fl. dreptul de pământ pentru 6 vite în pășunea comună sau în natură sau în bani.

2. 25 fl. v. a. pentru cuartir.

Dela respectivul se cere ca se țină împreună cu ceilalți colegi școlă de repetiție, Dumineca și sâmbătoare

se cânte cu copii răspunsurile dela s. liturgie. Cel mai calificat se va preferi. Doritorul se se prezenteze înaintea alegerii în vre-o Duminecă sau altă sâmbătoare la biserică ca se se producă.

Reflectantele la acest post are a-și da cererile instruite conform legii la oficiul protopresbiteral al tractului Brașov.

Feldiôra, din ședința comitetului par. ținută în 3 August 1897.

Ioșif Micu, Ioan Morariu,
paroch. președinte. notar.

În conțelegere cu subscrisul oficiu protopresbiteral al Brașovului.

Ioan Petric,
protopop.

Nr. 442/897

[167] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos amintite, protopresbiteratul Lupșei, prin acesta se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Buru, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc necesare.

2. Brăzești-Sartăș, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemnele necesare.

3. Lunca-Vidolm, cu salariu de 300 fl., lemne și cuartir.

4. Poșaga-de-jos, cu salariu de 300 fl., lemne și cuartir.

5. Șasa, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

6. Sălciuma-de-jos, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

7. Valea-Lupșei, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

Reflectanții la aceste posturi se-și înainteză cererile concursuale instruite cu documentele recerute de normele bisericești în vigóre în termenul preșcris la acest oficiu.

Ofenbaia, (Offenbánya) în 2 August, 1897.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Lupșei.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 386/897

[168] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului gr.-or. al Săliștei, se escrie concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Aciliu, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir natural.

2. Căcova, cu salariu anual

de 300 fl., cuartir natural și 3 stângini de lemne.

3. Gura - rîului, 2 posturi, fie-care cu salariu anual de 300 fl., și 30 fl. relut de cuartir.

4. Sibiul, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir natural.

5. Vale, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir natural.

Reflectanții la vre-unul din aceste posturi învățătoresci se-și înainteză cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigóre, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Săliște, 11 August 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Săliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 288/897

[142] 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parochiei vacante Pescera, se escrie concurs pentru a treia oară, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt 312 fl. v. a.

Petenții au a-și așterne cererile instruite conform uormelor din vigóre la subsemnatului oficiu protopresbiteral în tsrminul deschis.

Brad, la 26 Iuliu 1897.

În conțelegere cu comitetul parochial, oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zărandului.

Vasiliu, Damian,
protopresbiter.

Szeben várm. alispánja.

16564 sz.

XIII. 1896.

[178] 1—1

Pályázati hirdetés.

Szeben vármegyében évi 450 frt. fizetés és 200 fl. utazási átalánnyal javadalmazott újonnan rendszerezített törvényhatósági állatorvosi állomásra ezennel újabb pályázatot nyitok.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1888: VII t. cz. 133 §. és ennek végrehajtására vonatkozó utasítás 303 §-ában előírt minősítést igazoló okmányokkal és keresztleveletleg eddigi szolgálatukat igazoló bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványukat folyó évi szeptember hó 20-ig közvetlenül Szeben vármegye főispán Ur Ö-Méltóságához nyújtsák be.

A kinevezendő állatorvos székhelye Nagy-Szeben város, működési köre pedig a szebeni járás főszolgabíró 18 és az ujeğyházi jar. főszolgabíró 15 községeire, összesen tehát 33 községre terjed ki.

Nagy-Szeben, 1897 szeptember 5.

Reissenberger,
alispán.

Convocare.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „Zlăgnea”, societate pe acții în Zlagna, se invită prin această, în virtutea §. 154 al legii comerciale, la adunarea generală constituantă, care se va ține în Zlatna, Sâmbătă, la 30 August v. (II Septembrie n.) 1897 înainte de amăzi la 10 ore, în localul școlii greco-orientale.

OBIECTELE:

1. Raportul fundatorilor.
2. Constatarea subscrierii capitalului social.
3. Stabilirea statutelor societății.
4. Constituirea societății cu capital social 50.000 corone (25.000 fl. v. a.)
5. Alegerea direcțiunei și a celorlalți funcționari.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Absolvarea fundatorilor de responsabilitatea normată în §. 152 al legii comerciale.

În sensul §. 155 al legii comerciale, fie-care acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu pôte exercita, ér subscriitorii pot participa la adunarea sau în persoană sau prin plenipotențiați, cari încă trebuie se fie acționari.

Din ședința fundatorilor societății pe acții „Zlăgnea”, ținută la Zlatna în 9/21 August 1897.

Petru Popovici,
președinte.

Emanuel Beșu,
secretariu.